

עין משפט
גז מוצה

יג:

השבתנו עַל המעוברת. פֿי' לדין נחא דאשה מזנה זדוקת ומזנה ולא דמיא לשצויה אלא לדיך דלית לך הך סברא תינח מעוברת אצל מדצרת אפילו לפי דפריש דלזו יש עדים ולזו אין עדים ואיכא מייגו אמר להם מדצרת היינו שצויה וכמו שצצויה אין נאמנת לומר לא נבעלתי ה"נ מדצרת כדמסיק לפי שאין אפוטרופוס לעריות ומיהו פ"י זה לא יתכן למאי דפרישית לעיל דלר' יהושע נאמנת לומר לא נבעלתי ופר"י בדוחק מדצרת היינו שצויה דכמו שצצויה צחוקת צעולה כך מדצרת י" בחזקת צעולה לענין שאם אמרה לכשר נבעלתי שאינה נאמנת צמיגו לפי שיראה לומר לא נבעלתי ולהכי אהני דאין אפוטרופוס לעריות דלא חשבינן ליה מייגו: **במסייע** י"ה דר' יהושע בן א"י. הקשה ר"ת אכמי תפיסוק ליה דהתם צשצצויה כל פסולים והכא צחורצה דדצרא רוצ ומירן דרוצ ככל וליכא למימר כמדצרת דליכא אלא רוצ איכא למימר סמוך מיעוטא לחזקה ואיתרע לה רוצא דאפילו אית להו סמוך מיעוטא לחזקה לר"ג ור' יהושע הוּא שמתאסר מספק דספק איסורא לחומרא ולא דמי לתיעוק שנמנא צלד העיסה צפרק עשרה יוחסין (קדושין דף פ. וס) דמטהרין מטעם סמוך מיעוטא לחזקה דאם אמרו ספק טומאה לטהר יאמרו ספק איסור להחיר כדאמרין פרק כיסוי הדם (חולין דף פו:): **מכשיר אפי"ו** ברוב פסולים. והא דקאמרין צפ' עשרה יוחסין (קדושין עז. וס) גצי אצא שאל היה קורא לשמוקי צדוקי ומפרש בגמרא שצודקין אמו ואומרת לכשר נבעלתי ופריך כמאן כר"ג תנינא חדא זימנא היתה מעוברת כו' פ"י והוה ליה למתני וכן אמר אצא שאלו וכן פ"י שם צקונטרס ומשני דאצא שאלו עדיפא מר"ג דאי מהתם הוה אמינא צרוצ כשרה אכלה כו' אע"ג דאמר"י הכא דר"ג מכשיר אפילו צרוצ פסולין אצא שאלו קאי אמתני' וממתני' לא משמע מידי דאירי צרוצ פסולים והא דפריך ההם לעיל למאי דהוה צעי למימר דאצא שאלו אחא להכשיר צצתה הניחא למ"ד לדצרי המכשיר צה פוסל צצתה אצל למ"ד מכשיר צצתה מאי איכא למימר התם פריך שפיר דאפ"י לזעירי לשון המשנה דקתני מה טיבו של עובר זה משמע דאתא להכשיר צצתה: **פשיטא** מי ידעינן אבזה בנו. הכא לא צעי לשניי לא צריכא דאי תפס כדמשני צפרק עשרה יוחסין (שם דף עה. וס) גצי ארוסה שעיצרה דהתם גרליס לדצרי דמארוס נתעצרה ואיכא למיתלי ציה טפי מצאניש דעלמא: **בעינן** זרעו מיוחס אחריו. והא דאמר בהחולן (יבמות דף לו.) ראשון ראוי להיות כ"ג גצי ספק צן תשע לראשון צפרק נושאין על האנוסה (שם דף ק:) פריך לה ומשני זרעו מיוחס אחריו דצצן וקרא אסתכתא צעלמא הוּא וכי גזור צצן צונות צנישואין הוּא גזור: **[ההוא ארוס וארוסתו.** והא

בתולה נשאת פרק ראשון בתובות

נחורצה. סתמא לצעילה שהוּא מקוס לזנות: **חורצה דמפא.** סתם צעילתה מאחד מצני העיר ואיכא למימר צעיר שרוצה ישראל כשרים קאמר: **דדצרא.** ספק אחד מסוף העולם צא לכאן ורוצ העולם עוצדי כוכבים הם ופוסלים

או לחורבה ואמרו לה מה טיבו של איש זה כהן הוא ובן אחי אבא הוא רבן גמליאל ור"א אומרים נאמנת רבי יהושע אומר לא מפיה אנו חיינ אלא הרי זו בחזקת בעולה לגתין ולממזר עד שתביא ראיה לדבריה בשלמא לזעירי היינו דקתני תרתי לסתר או לחורבה אלא לרב אסי דאמר נבעלה תרתי למה לי חדא קתני לסתר דחורבה והא לסתר או לחורבה קתני חדא לחורבה דמתא וחדא לחורבה דדברא וצריכי דאי אשמעינן חורבה דמתא בהא קמכשר רבן גמליאל משום דרוב כשרים אצלה אבל לחורבה דדברא דרוב פסולין אצלה אימא מודה ליה לרבי יהושע ואי אשמעינן בההיא בההיא קאמר רבי יהושע אבל בהא אימא מודה לר"ג צריכא מיתבי ב' זו עדות שהאשה כשרה לה ורבי יהושע אומר אינה נאמנת אמר להם ר"י אי אחם מודים ב"בשבויה שנשבית ויש לה עדים שנשבית והיא אומרת טהורה אני שאינה נאמנת אמרו לו אבל ומה הפרש יש בין זו לזו לזו יש עדים ולזו אין לה עדים אמר להם אף לזו יש עדים שהרי כריסה בין שיניה אמרו לו רוב עובדי כוכבים פרוצים בעריות הם אמר להן א' אין אפוטרופוס לעריות בד"א בעדות אשה בגופה אבל עדות אשה בבתה דברי הכל הולד שתוקי מאי קאמר להו ומאי קמהדרי ליה הכי קאמרי ליה השבתנו על המעוברת מה תשיבנו על המדברת אמר להם מדברת היינו שבויה אמרו לו שאני שבויה דרוב עובדי כוכבים פרוצים בעריות הם אמר להם הא גמי כיון דאיסתתר אין אפוטרופוס לעריות קתני מיהת תרתי מדברת ומעוברת תיובתא דרב אסי תיובתא ותיפוק ליה דהתם רוב פסולין אצלה והכא רוב כשרין אצלה מסייע ליה לרבי יהושע בן לוי דאמר רבי יהושע בן לוי לדברי המכשיר מכשיר אפילו ברוב פסולין לדברי הפוסל פוסל אפילו ברוב כשרים א"ר יוחנן א' דלדברי המכשיר בה פוסל בבתה לדברי הפוסל בה פוסל בבתה ורבי אלעזר אומר לדברי המכשיר בה פוסל בבתה אמר רבה מ"ט דר"א בשלמא איהי אית לה חזקה דכשרות בתה לית לה חזקה דכשרות איתיביה ר"א לרבי יוחנן בד"א בעדות אשה בגופה אבל עדות אשה בבתה דברי הכל הולד שתוקי מאי לאו שתוקי ופוסל לא שתוקי וכשר ומי איכא שתוקי כשר אין כדשמואל דאמר שמואל א' עשרה כהנים עומדים ופירש אחד מהם ובעל הולד שתוקי מאי שתוקי אילימא שמשתיקין אותו מנכסי אביו פשיטא ומי ידעינן אבזה מנז יאלא שמשתיקין אותו מדין כהונה דכתיב יוהיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם מי שזרעו מיוחס אחריו יצא זה שאין זרעו מיוחס אחריו והוא אמר יהוהא ארוס וארוסתו דאתו לקמיה דרב יוסף היא אמרה מינייה והוא אמר אין

דאמר צעשרה יוחסין (קדושין דף עה.) איתמר הכא על ארוסתו צצית חמיו רצ אמר הולד ממזר ושמואל אמר הולד שתוקי לשלא צדקו את אמו דאי צשצדקו קשיא דשמואל אדשמואל דהכא אמר שמואל דנאמנת דהלכה כרצן גמליאל דנאמנת והתם קאמר איפוך שמואל אמר הולד ממזר וכן משמע דצמסקנא משני התם לעולם לא תיפוך כו' ומפרש מאי שתוקי שצודקין את אמו ואומרת לכשר נבעלתי ואם תאמר אכתי לשמואל דהתם משמע דוקא צצא על ארוסתו צצית חמיו מהני צדיקה והכא משמע אפילו כי לא מודה אמר שמואל דנאמנת כרצן גמליאל ויש לומר דהא דנקט צא היינו משום דצותא דצצ נקטיה דאפילו הכי אמר הולד ממזר אי גמי התם הוּא דצעינן צא משום דאירי צדדיימא מעלמא כדאמר צא צצצמות צשלאי אלאמנה לכהן גדול סתצצרא מילתא דצצ צדדיימא מעלמא והכא צדלא דיימא מעלמא מיירי ועוד צכלל הספרים גרס צקדושין ארוסה שעיצרה וההיא דוקא קאמר שצודקין אצל צצא א"צ צדיקה ומיהו קשה לנישנא קמא צצצמות צסוף פ' אלאמנה דפליגי רצ ושמואל צצא ומסיק התם אציי דאע"ג דלא דיימא מעלמא פליגי דלמא מדאפקרה נפשה לגצי ארוס מפקרה נפשה לגצי עלמא הא אמר הכא חדא דקא מודה ומשמע דכשר אפילו לר' יהושע וצא כמודה דמי

א) [מוספתא סוף פרק א],
ב) [חולין יא: מדה ל:],
ג) [קדושין עד.י. ד] יבמות
ק: ס) כס"א: אמת,
ו) ואע"ג דמיעוט עובדי כוכבים אין פרוצים מ"מ חשבינן לה ודאי צעולה מן הרוב הפרוצים. ח"י,

תורה אור השלם

1. וְהָיְתָה לוֹ וְלִזְרָעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית בְּהֵבֶת עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר קָבָא לְאַלְהֵיוּ וְיִכָּפֵר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: במדבר כה יג

מוסף רש"י

עשרה כהנים ב' הולד שתוקי. וכשר הוא דהא פשיטא לן דכן כהן הנא על הפטיש הוא (יבמות ק:). שמשתיקין אותו מדין כהונה. מלעבוד עבודה, ואף על גב דלענין יוחסין לשא אשה כשר הוא, פסול לעבודה (שם). מי שזרעו מיוחס אחריו. שניכר זרעו שהוא שלו (שם).